

InfoMigjorn

Butlletí digital
sobre llengua
catalana

Núm. 1.245

Dimarts, 26 de gener del 2016

SUMARI

- 1 Eugeni S. Reig ► El valencià de sempre: desemboïrar-se
- 2 Víctor Alexandre ► La llengua a TV3
- 3 'Dron' és escollit neologisme de l'any
- 4 Sergi Pàmies ► Urticàries lingüístiques
- 5 Neus Nogué ► Què és el centre díctic?
- 6 Rudolf Ortega ► El cupaire i la pròpia creu
- 7 Joan Tudela ► La veu del Cercle 21
- 8 I per postres

InfoMigjorn és un butlletí que distribueix missatges informatius relacionats amb la llengua catalana. Es publica dues vegades per setmana, dimarts i divendres. Elaborat i distribuït per la Xarxa de Mots. Edició: Isabel Casadevall.

Subscripcions: <http://migjorn.cat/alta.php>. Adreça de contacte: infomigjorn@migjorn.cat. [@InfoMigjorn](#)

1 El valencià de sempre: desemboirar-se

Eugeni S. Reig

El valencià de sempre (Alzira: Bromera, 2015)

desemboirar-se

Distraure el pensament de les preocupacions o maldecaps que ens atabalen o de l'afer que ens absorbix l'atenció. *Me'n vaig al carrer a desemboirar-me que de tant llegir estic ja marejat.*

Aquest verb, amb el significat especificat, és d'ús habitual en la major part de les terres de parla valenciana però, inexplicablement, l'accepció definida no l'arreguen els diccionaris.

A la Plana de Castelló i a la Marina es pronuncia [dezamboj'rase] i al Baix Vinalopó [dezembori'ase]. A Alcoi, però, és ben viu el verb *desduir-se*, amb el mateix significat.

En valencià també es diu: *desduir-se*, *desentabuixar-se*, *escampar la boira*, *esplaiar-se*

La llengua estàndard sol emprar: *esbargir-se*, *escampar la boira*, *esplaiar-se*

En castellà es diu: *despejarse*, *distraerse*, *esparcirse*

NOTA: Done les gràcies a Josep Andrés Caselles, a Joan-Carles Martí i Casanova i a Josep Saborit Vilar per la seua ajuda.

2 La llengua a TV3

Víctor Alexandre

Nació Digital, 09/01/2016

<http://www.naciodigital.cat/opinio/12308/llengua/tv3>

Ja fa molt de temps que Televisió de Catalunya ha abandonat la llengua. No ho ha fet de manera formal, perquè els seus lingüistes continuen treballant-hi, però aquests, com és lògic, només supervisen els textos que els arriben. Dels que no els arriben –i n'hi ha molts–, no en saben res, tant dels serveis informatius com de la resta de programes. Els dramàtics ocupen un altre espai i no hi entrarem. Aquest abandonament es podria raonar en el sentit que la major part dels professionals que avui treballen davant la càmera han estat escolaritzats

en català i ja no cal fer-los el seguiment que exigirien els d'edats més grans. És lògic. A més, el domini absolut de la llengua nacional ha de ser un requisit bàsic de tot professional de la paraula, ja sigui redactor o presentador. Si no té cap sentit que un fuster desconegui l'ús del ribot, tampoc no en té que un periodista desconegui la llengua amb què treballa.

En la praxi, malauradament, no és així. La influència de la llengua espanyola és tan forta, tan invasiva, que els barbarismes són una constant, la sintaxi se'n ressent i l'arquitectura del català, en general, trontolla com una cabana infantil en un dia tramuntanat. El problema és que això, que és excusable en un fuster, en un forner o en un pastisser, no és admissible en professionals d'una televisió pública. I tanmateix dia sí i dia també sentim: "quallar" (per 'reeixir'), "carre-ra" (per 'cursa'), "cantera" (per 'planter'), "despedida" (per 'comiat'), "valiós" (per 'valuós'), "vivenda" (per 'habitatge'), "tombona" (per 'gandula'), "verosimil" (per 'versemblant'), "voltereta" (per 'tombarella'), "els demás" (per 'els altres'), "donat que" (per 'atès que'), "no fugeix" (per 'no defuig'), "majoria aplastant" (per 'majoria aclaparadora'), "ningun equip" (per 'cap equip'), "rendir homenatge" (per 're-tre homenatge'), "arrel d'un comentari" (per 'arran d'un comentari'), "donar-se compte" (per 'adonar-se'n'), "fer la vista grossa" (per 'fer els ulls grossos'), "estic a l'estadi" (per 'sóc a l'estadi') "tothom de peu" (per 'tothom dret'), "tassa" (per 'taxa'), "a no ser que" (per 'si no és que'), "sempre i quan" (per 'sempre que'), "per suposat" (per 'per descomptat'), "es van donar un petó" (per 'es van fer un petó'), "em dóna la impressió" (per 'em fa la impressió'), i així fins a l'infinit. Això sense oblidar la pronúncia espanyola de la 'g' de Los Angeles i la 'c' de San Francisco.

Aquests errades, lògicament, tenen noms i cognoms, però no es tracta aquí d'assenyalar ningú. És la direcció de TV3 qui ha d'actuar. És TV3 qui ha de ser conscient que el rigor lingüístic de la televisió nacional de Catalunya no pot ser inferior al d'una televisió local. Em temo, però, que aquest rigor serà impossible per la senzillera raó que el nivell de la direcció és el mateix que el dels autors de les errades, cosa que és lamentable, ja que Televisió de Catalunya constitueix, per si mateixa, un referent per a milions de catalans. Els mateixos milions de catalans que la tenen per una autoritat lingüística i que conclouen diàriament que "allò que diu TV3, està ben dit". Però no, no està ben dit, perquè si els professionals que repeteixen dia rere dia les errades esmentades tinguessin el mateix nivell d'anglès que el que tenen de català no podrien treballar mai a la BBC. Només això ja hauria de fer reflexionar TV3 i pensar que el seu desistiment de responsabilitats traeix un dels principis fundacionals de l'emissora.

3 'Dron' és escollit neologisme de l'any 2015

El Punt Avui, 16/01/2016

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/933030-ldron-es-escollit-neologisme-de-lany-2015.html>

La paraula *dron*, l'aparell volador que s'ha convertit en la joguina de moda aquest Nadal, ha estat escollida "neologisme de l'any 2015" en el concurs popular organitzat per l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i l'Observatori de Neologia de la Universitat Pompeu Fabra, en col·laboració amb el programa *La tribu* de Catalunya Ràdio. El concurs demanava als participants que proposessin paraules en català que es fan servir en el dia a dia i que o bé no estan incloses en el Diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC) o bé sí que hi són però amb un significat diferent.

Durant la primera fase del concurs es van recollir més de dues-centes propostes i, posteriorment, una comissió formada per membres de l'Observatori de Neologia, de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i de la Unitat d'Assessorament Lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals va estudiar les paraules i va seleccionar els deu neologismes finalistes tenint en compte dos criteris: que fossin paraules representatives de l'any i que tinguessin possibilitats de ser acceptades en el diccionari. Les paraules finalistes van ser: *cupaire*, *dron*, *gihadisme*, *geolocalització*, *indepe*, *mem*, *núvol*, *sobiranisme*, *tacticisme* i *viral*. En la segona fase es va triar per votació popular el neologisme *dron*, que ha estat el preferit per un 28,9% dels votants.

En segona posició ha quedat el neologisme *cupaire* (seguidor de la CUP), amb un 26,7% dels vots, que ha mantingut un empat gairebé total amb *dron* fins a les últimes hores de la votació. La resta de neologismes han obtingut percentatges molt més baixos: en tercera posició ha quedat *viral*, amb un 8,4% i, en quarta, *sobiranisme*, amb un 8,1%. En el concurs per escollir el neologisme, hi van participar 1.500 persones.

La joguina de moda aquest Nadal

Un dron és, segons el Cercaterm, una "aeronau sense pilot a bord manejada per control remot o que vola d'acord amb un programa de vol". La paraula ja havia estat molt utilitzada en català per designar els avions militars no tripulats com els que fa servir l'exèrcit nord-americà en zones com l'Afganistan i que han aixecat una gran polseguera per la quantitat de víctimes civils que han provocat. La paraula ha tornat a l'actualitat

gràcies al fet que s'ha convertit en la joguina més regalada aquestes festes de Nadal. El Termcat, l'organisme encarregat d'incorporar noves paraules al diccionari, va admetre el mot *drone* (acabat amb e, com en anglès), però ara proposa la forma adaptada a la pronúncia catalana *dron* com han fet altres llengües com ara el castellà i l'italià. Ara la Secció Filològica de l'IEC haurà d'estudiar si el neologisme *dron* pot ser incorporat al diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans igual com ho va ser el neologisme de l'any 2014, *estelada*.

4 Urticàries lingüístiques

Sergi Pàmies

La Vanguardia, 02/01/2016

Som prou curiosos amb les expressions que fem servir? Una de les novetats del segle XXI és que les fronteres entre l'espai privat i la intimitat col·loquial es dilueixen a mesura que la tecnologia millora. Qualsevol persona que tingui una mínima projecció pública està sotmesa a una auditoria permanent no solament del seu llenguatge visible, sinó també d'espais que haurien de considerar-se íntims però que, per desconeixement del mitjà o exhibicionisme sòmnes, s'acaben confonent. Les tensions entre llibertat d'expressió, espontaneïtat i respecte, que ja provoquen debats metafísics en l'esfera pública, es relaxen en l'àmbit privat. Tot i això, el que val en públic també hauria de valer en privat.

És veritat que l'espai col·loquial permet un ús menys rigorós de la llibertat d'expressió. Però l'eficàcia educativa del llenguatge com a gran transmissor de valors tendeix a menystenir-se i no pot competir amb altres factors d'influència. ¿Té cap sentit que els pares ens preocupem pels continguts televisius que miren els nostres fills si no podem controlar el seu univers internàutic?

Sovint es produeixen situacions paradoxals, com ara que expressions que havien estat feliçment extirpades de l'aparador públic ressuscitin a causa de la promiscuïtat que propicien les xarxes socials. Exemple: quan Ada Colau va guanyar les eleccions, va circular amb tota impunitat que l'havien votat els *panchitos*, que és una expressió tan racista com *sudaca* per definir els immigrants sud-americans. És una expressió que, igual que *subnormal*, viu un moment de

simptomàtica regressió, ja sigui en la forma original o en sinònims igualment aberrants com *mongòlic*, *mongo* o el pretesament guai *monguer*.

Quan l'ofensa és explícita, és més fàcil intervenir per denunciar-la. Però hi ha expressions que fem servir sense adonar-nos de la càrrega ofensiva que poden (o no) tenir. Quan diem que estem *depres*, ¿estem banalitzant la dimensió clínica de la depressió? O quan definim un company de feina especialment nociu com *un càncer*, ens fem entendre a través d'una metàfora eficaç però, ¿som conscients que podem incomodar el nostre interlocutor o els malalts de càncer en general? Si afirmem que algú ens provoca *urticària*, ¿atemptem contra la dignitat de qui pateix la malaltia al·lèrgica? Recordo que, en un dinar, vaig dir d'algú que era un animal i vaig ser enèrgicament criticat per una comensal animalista. Si, com passa cada vegada més sovint, en una conversa no recordem el nom d'una persona, una ciutat o una cançó i, amb una autoironia preventiva, comentem: "És l'alzheimer", ¿s'han de sentir ofesos els que pateixen, com a pacients o com a familiars, la malaltia? Internet i les tecnologies que se'n deriven han multiplicat de manera exponencial els suports de lectura i la quantitat d'informació a disposició d'un hipotètic lector.

Una conseqüència d'aquesta expansió és l'exposició pública del llenguatge, tant en l'àmbit col·lectiu com particular. En l'àrea pública, les acadèmies, els instituts i els observatoris intenten establir unes regles del joc que no atemptin contra la vitalitat i l'evolució de les llengües i, alhora, continguin les epidèmies d'expressions tòxiques. En una de les seves *Sabatines intempestives*, Gregorio Morán feia servir la paraula *pallasso* amb una contundència despectiva. I a l'entrevista que Jordi Évole li va fer a Julio Iglesias per inaugurar la nova temporada de *Salvados*, el cantant va definir Donald Trump com a *pallasso*. És un ús d'aquesta paraula que Tortell Poltrona s'ha fet un tip de denunciar (com també va fer Pepe Rubianes) per reivindicar la dignitat del seu ofici.

La facilitat expressiva multiplica el risc. Constantment hem de comentar la publicació de tuits que atien l'odi, el racisme, el sexisme o l'estupidesa i les polèmiques sobre declaracions en calent són un gènere rendible de l'actualitat. Cada vegada que un personatge públic (Sergio Ramos, Donald Trump...) patina, l'onada de reaccions s'activa amb una voracitat automàtica que, en comptes d'aturar l'hemorràgia, l'agreuja. La filòsofa Victoria Camps ha teoritzat sobre la necessitat de mantenir les virtuts cíviques del llenguatge a través de la llibertat, la tolerància i la responsabilitat.

Avui aquests tres espais estan amenaçats. Impera una irresponsabilitat que, en nom d'una llibertat d'expressió monstruosament desfigurada, esperona la into-

lerància. Per combatre-la, sovint apareixen inquisidors lingüístics, polítics o religiosos que, amb la coartada de l'ofensa, intenten intervenir amb moviments que porten el combat contra el llenguatge sexista o la correcció política fins a límits grotescos, demencials, mafiosos o totalitaris.

Paral·lelament, la sensibilitat col·lectiva i els límits de la susceptibilitat es modifiquen. La paraula *minusvàlid*, per exemple, que va ser concebuda com una aportació de progrés, va ser revisada i convertida en *discapacitat*. Però, com que res no és estàtic, aquest concepte també és qüestionat pels qui consideren negatiu el denominatiu *discapacitat* i proposen l'alternativa *persones amb capacitats diferents*.

Com més parlem en públic, més possibilitats tenim d'ofendre algú. Jordi Basté, director i presentador del programa *El món a RAC1*, té experiència en la matèria. Fa uns dies, els tertulians van fer servir la metàfora *autista* per definir l'estil polític de Mariano Rajoy i van rebre una comunicació de l'associació Aprenem Autisme que els suggeria de replantejar-se aquest ús de la paraula. "També rebem queixes cada vegada que fem servir l'expressió *baixar d'Arbeca* de persones que són d'Arbeca o que hi tenen lligams familiars", remata el radiofonista.

5 ¿Què és el centre díctic?

Neus Nogué Serrano

Blog *En altres paraules*, 02/01/2016

<http://en-altres-paraules.blogspot.com/2016/01/que-es-el-centre-dictic.html>

En [aquest apunt](#) vaig definir la dixi com el fenomen comunicatiu pel qual s'utilitzen unes formes lingüístiques que permeten identificar-ne el referent en relació amb algun element del [context](#) *espaciotemporal* en què té lloc la comunicació. I vaig posar exemples de les quatre categories díctiques: persona (1), temps (2), espai (3) i manera (4).

- (1) Tinc fred.
- (2) Avui fa fred.
- (3) He comprat estes creïlles per a l'arròs.
- (4) Mira, fes-ho així.

Totes les llengües tenen formes díctiques d'aquestes quatre categories, però la manera d'expressar-les gramaticalment i lèxicament no sempre és la mateixa (per exemple, la distribució dels [verbs anar i venir](#) varia).

En canvi, les expressions díctiques de les diferents llengües s'organitzen sempre al voltant del que habitualment es coneix com a *centre díctic* (o *origen de coordenades díctiques*). Aquest punt zero, que es pot considerar, adoptant una expressió molt utilitzada actualment en el camp de la informàtica, el centre díctic *per defecte*, el constitueixen tres elements o paràmetres: l'enunciador, el moment en què emet un enunciat determinat i el lloc on és quan ho fa. Aquests tres punts de referència bàsics –representats sovint com el *jo*, l'*ara* i l'*aquí* dels quals parteix sempre la comunicació– són el punt d'arrencada amb què els participants identifiquen els referents de les expressions díctiques en la interacció cara a cara, que és la situació per a la qual les llengües les han codificades. En la interacció cara a cara hi ha un marc espaciotemporal compartit pels participants i un conjunt de coneixements també compartits; és a dir, molt de context comú. L'enunciat de (5), cèlebre pel seu significat històric, permet exemplificar-ho.

(5) Ciutadans de Catalunya, ja **sóc aquí**.

En aquest exemple, el centre díctic el constitueixen l'enunciador (Josep Tarra-dellas, com a president de la Generalitat de Catalunya, fins aleshores a l'exili), el moment en què emet l'enunciat (el 23 d'octubre del 1977, el dia que va tornar de l'exili, al vespre) i el lloc on és (el Palau de la Generalitat, la institució que presideix, però en darrer terme Catalunya). Els tres paràmetres del centre díctic s'expressen per mitjà de la primera persona del singular del verb *ser*, del temps present del verb i de l'adverbi *aquí*, respectivament. El vocatiu *ciutadans de Catalunya* designa, al seu torn, els destinataris de l'enunciat tal com els conceptualitza l'enunciador (des del punt de vista del centre díctic personal, per tant), que evita el gentilici *catalans* per tal d'incloure entre els destinataris del seu missatge la immigració de la resta de l'Estat que vivia en aquell moment a Catalunya.

En els diàlegs, les intervencions dels diversos participants fan que el centre díctic –o almenys, algun dels seus paràmetres– canviï constantment cada vegada que canvien els rols d'enunciador i d'enunciatari entre els diversos participants. En el fragment de (6), extret d'una conversa col·loquial, cadascun dels tres participants es refereix a si mateix per mitjà de l'ús de formes de primera persona –destacades en negreta– i en cada torn, doncs, el referent d'aquestes formes és diferent.

(6) NOIA: Mira, fotre'm a la platja i que vingui un tio i se'm foti al costat a mirar-te els pits... Perquè és lo que foteu els tios...

NOI 1: **Jo m'emporto** els binocles [*riu*].

NOIA: **Vull** dir **passo**!

NOI 2: **Jo, jo**, ¿per què et penses que **estic** prenent el sol amb les ulleres de sol?

Sempre que el context és compartit podem trobar expressions díctiques, perquè es pot accedir al referent a partir del centre díctic comú. Fins i tot en alguns textos escrits en què es dóna aquesta circumstància, com ara les notes domèstiques o laborals. A l'exemple de (7) l'enunciatari pot identificar d'una manera unívoca tots els referents de les expressions díctiques de persona, temps i lloc que hi apareixen: l'enunciador, que apareix en la forma verbal *passaré* (perquè és l'únic possible, o perquè li coneix la lletra), i els referents de l'adverbi *aquí* (el lloc –casa, oficina...– on s'ha deixat la nota), del pronom *ho* (un objecte situat a prop o a sota de la nota, que els dos participants saben que l'enunciador ha d'agafar) i del sintagma temporal *aquesta tarda* (la tarda del dia en què l'enunciador ha escrit la nota i en què preveu que l'enunciatari la llegeixi).

(7) [*Aquesta tarda passaré per aquí i ho agafaré*]

En la comunicació diferida, en què el context espaciotemporal no és compartit –o no ho és del tot– pels interlocutors, el més habitual és que els paràmetres que constitueixen el centre díctic no es puguin donar per descomptats. Aquesta circumstància es dóna sobretot –però no sempre, com acabem de veure– en la comunicació escrita. Quan no és deduïble contextualment, el centre díctic s'estableix per mitjà de recursos lingüístics no díctics que el fan explícit, de manera que l'enunciatari pot reconstruir a posteriori el context extralingüístic necessari per interpretar els enunciats que contenen expressions díctiques. En [aquest apunt de blog](#) (8), per exemple, el centre díctic personal l'estableix la informació de la capçalera, i el temporal, la data de publicació; pel que fa a l'espai, sí que és compartit: l'espai virtual del blog. Per això, al referent de l'expressió díctica d'espai *aquest apunt* s'hi accedeix directament. En canvi, el que permet accedir al referent de les formes de primera persona (*vaig definir*, *vaig posar*) és el nom *Neus Nogué Serrano*; i el que permet accedir al referent del temps verbal de passat és la data de publicació de l'apunt: *vaig definir* i *vaig posar* remeten a un moment anterior al de la publicació d'aquest apunt que en llesteixo aquí i ara mateix.

Notes

1. El terme *centre díctic* (*deictic centre*) el va encunyar Stephen Levinson, un dels fundadors de la pragmàtica i autor del manual *Pragmatics* (1983), que conté un capítol dedicat a la dixi on parla, entre moltes altres coses, d'aquesta noció i que és el punt de partida de la majoria d'estudis sobre la dixi.

2. A l'apunt sobre la dixi que ja he esmentat més amunt, [aquest](#), notes incloses, hi trobareu referències i enllaços que tenen a veure amb la dixi i el centre díctic.

6 El cupaire i la pròpia creu

Rudolf Ortega

El País, 04/01/2016

http://cat.elpais.com/cat/2016/01/04/catalunya/1451906461_007654.html

Cupaire. És el terme de moda, i mereix amb tots els honors ser designat neologisme del 2015. No cal dir que, en escriure'l amb el Word, el delator de faltes amb què està equipat el programa me'l marca amb la línia vermella ondulada, com si estigués mal escrit, però hem disposat de temps suficient (tres mesos!) per habitar-nos a la seva presència constant en els mitjans, ara que han tingut a les seves mans assembleàries el destí d'una cosa tan grossa. Ja fa setmanes que s'ha trobat amb traça el terme per designar els membres i simpatitzants de la CUP amb aquesta fórmula, *cupaire*, i cal celebrar l'encert.

Farem bé de preparar-nos, perquè les eleccions al març (i les negociacions posteriors, com ha passat ara) segur que ens brinden oportunitats per generar nous termes que designin, com en el cas esmentat, els seguidors d'una formació política, una mena de gentilici de partit, diguem-ne un *partilici* (consti que m'ho acabo d'inventar). De partilicis n'hi ha hagut sempre, de bracet dels partits tradicionals, i ja estem avesats a termes com *socialista*, *popular*, *convergent* o *ecosocialista*, però ara l'emergència de noves forces ens obliga a repassar la nòmina de morfemes de la llengua amb vista de catalogar els nous actors de la política.

Ja s'han vist intents que van per aquí. No fa pas gaire un influent opinaire parlava dels *comuns* per referir-se als militants i seguidors de les successives formacions avalades per Ada Colau, primer a les municipals i després a les generals, però tal com ho vaig llegir em vaig veure obligat a fer enrere. Els *comuns*? ¿No deu ser pas una trampa per veure si ells mateixos, en la dèria de

duplicar masculins i femenins, parlen *dels comuns i les comunes*? No em fa gens el pes, i m'imagino que és un terme que no agafarà ni amb silicona, però cal admetre que dir-ne *comunistes* seria terriblement injust, en tant que evoca una ideologia extinta que no diuen professar. Hi ha altres opcions que ja estan agafades, com serien *comunals* i *comuners*, però tenim disponibles coses com *comunités* i *comunaires*, seguint la veta oberta amb el sufix *-aire*, tan productiu. M'imagino que, si es presenten al març, se n'haurà de parlar.

També són uns nous agents de la política els membres de Podem, que informalment ja han rebut dos partilicis possibles, molt semblants i prou funcionals, que tard o d'hora acabaran confluint, abans i tot que tota l'esquerra: *podemites* i *podemistes*. Bé, també els diuen *bolivarians*, *populistes* o *comunistes*, però és de suposar que darrere d'aquests apel·latius no hi ha tant la voluntat de designar uns individus que hi simpatitzen, sinó només una forma com una altra d'escarnir-los. Que tot és possible.

I ens falta encara un altre partit en alça, Ciutadans, que, amb un nom que ja designa un grup de gent, sembla que camufla la necessitat de disposar d'un altre terme per a la seva pròpia militància. Un seguidor de Ciutadans, és un ciutadà? Inés Arrimadas, és la líder ciutadana? És evident que hauríem d'evitar que s'arribés a aquesta equivalència, perquè l'ambigüitat genera un enorme avantatge comunicatiu justament per a la formació implicada. Però s'ha de reconèixer que costa trobar una fórmula: *ciutadanaires*, *ciutadanecs*, *ciutadanistes*, *ciutadins*... sona tot terriblement difícil. De moment s'hauran de conformar amb la descripció cromàtica de *militants taronges*.

Ja ho veurem, suposo, els lingüistes amb pretensions acostumem a constatar que la llengua té els seus propis codis, que sovint se'ns escapen. Ara bé, veient com els cauen les plantofades, no crec que els cupaires s'escapin de ser la diàna d'algun possible partilici que sigui també despectiu, tal com el PSC carrega amb *sociates*, el PP amb *peperos* i CDC amb *cónvers*. Segur que alguna creu acabaran duent.

7 La veu del Cercle 21

Joan Tudela

Blog *Anys d'aprenentatge*, 16/01/2016

<http://blogspersonals.ara.cat/anysdaprenentatge/2016/01/16/la-veu-del-cercle-21/>

Publicat al diari *Avui* el 20 d'octubre del 2008.

A l'hora de difondre un ideari, calen dues coses: una argumentació sòlida i un altaveu potent. La veu del Cercle 21 (www.cercle21.cat) és una de les més sòlides del catalanisme lingüístic, però s'escolta poc i mereixeria ser més escoltada. Vet aquí, com a mostra, un tros d'un article de Rafel Torner al butlletí de *Cercle21* i a *Revista de Catalunya*:

“Ambigüitat enganyosa. És el cas de l'ús a tort i a dret d'un terme tan ambigu com *bilingüisme*. L'espanyolisme lingüístic mai no defineix el significat d'aquest mot ni el confronta amb la realitat, seguint així una llarga tradició de la ideologia bilingüista que Ninyoles ja va posar de manifest (*Conflicte lingüístic valencià*, 1969). Ninyoles cita un text d'Aracil de l'any 1966 que diu: «No hi ha res tan allunyat de la imaginació del bilingüista com dir-nos francament en quins termes ha de consistir –o ja consisteix– el bilingüisme que ell exalça. En aquest camp, domina la més desconcertant imprecisió.» I si mai el discurs de l'espanyolisme lingüístic es concreta, ho fa falsejant la realitat amb frases com ara: «Els ciutadans fan servir indistintament una llengua i l'altra, i les entenen totes dues»; però es descuiden del detall que hi ha un gran contingent de ciutadans catalans monolingües i que tots són «castellanoparlants», per fer servir les seves mateixes etiquetes. És a dir, un bilingüista sincer i conseqüent, a la Catalunya actual, on totes les persones de llengua inicial catalana sí que són competents en castellà, hauria d'esmerçar els seus esforços en el sentit exactament contrari que ho fan els partidaris de l'espanyolisme lingüístic.”

Aquest article meu del 2008 i la citació de Rafel Torner que inclou són cent per cent vigents.

8 I per postres

- ▶ [“Dictada Occitana 30 de gener”](#), dictat en occità a Barcelona (Cercle d’Agermanament Occitano-Català, 21/01/2016)
- ▶ Pere Mayans, [“El català, llengua vehicular del sistema educatiu: límits i contradiccions d’aquesta afirmació”](#) (blog de la *Revista de Llengua i Dret*, 17/12/2015)
- ▶ Aitor Carrera, [“La nostra llengua tribal de cada dia”](#) (*Racó Català*, 15/01/2016)
- ▶ Josep Salmeron, [“Unitat política entre els governs catalanòfons”](#) (*Ara Balears*, 16/01/2016)
- ▶ [“L’objectiu és que el Consell es faça càrrec d’emetre TV3 i CatRàdio”](#), entrevista a Toni Gisbert, secretari d’Acció Cultural del País Valencià (*La Veu del País Valencià*, 19/01/2016)